

FEDERAȚIA ROMÂNĂ DE ȘAH
BULETIN PROBLEMISTIC
AL COMISIEI CENTRALE DE STUDII ȘI PROBLEME

Am speranța că acest articol va îndemna pe cititorii buletinului să abordeze tema nouă prezentată spre prelucrarea ei mai

aprofundată.

L'énoncé du thème proposé par N. Malafienko est: La pièce blanche (A) lie au cours de la solution une pièce noire (B). A la suite, les blancs sont obligés de doubler le clouage de la pièce B sur la même ligne du clouage par la pièce C, élibérant ainsi la pièce A, qui fera mat au R noir, en exploitant le clouage de la pièce B.

Nikolai Malafienko
Iagotin (U.R.S.S.)

AL II-lea CONCURS TEMATIC

Deschidem un concurs de compoziție pe tema prezentată de compozitorul N. Malafienko. Lucrările, într-un număr nelimitat, pe diagrame, cu soluții complete, se vor trimite, până la data de 1 martie 1974, pe adresa ing. A. Ianovcic, str. Avram Iancu Nr.24, S I-B I U. Concursul va fi arbitrat de autorul temei.

LE II CONCOURS THÉMATIQUE

Les problèmes composés sur le thème ci-dessus, en un nombre illimité, seront envoyés jusqu'au 1 Mars 1974 à l'adresse ing. A. Ianovcic, str. Avram Iancu Nr.24, SIBIU (Roumanie). Le concours sera jugé par N. Malafienko.

UN GEN APROAPE UITAT

Aszăzi, în problema ortodoxă, se observă destul de pregnant că mobilul principal al compozitorului este realizarea temei și modelarea artistică a materialului.

Problema este prezentată prin intermediul unei reviste, dezlegătorilor (sau mai bine zis, celorlalți compozitori) pentru a se constata și admira "creația". Constatăm astfel, cum de la disputa de bază dintre compozitor și dezlegător, dispută care se axează pe dificultatea soluției, s-a trecut la disputa între compozitor și mecanism ! Nu afirm că elementul "soluție" nu mai constituie o preocupare, dar preponderent a devenit elementul strategic.

Desigur totul este justificat și... frumos, dar nu trebuie să omitem un gen care, la timpul său a constituit și piatră de temelie la clădirea actuală a problemisticii; este vorba de probleme cu "mat condiționat", probleme ce au condimentat compoziția, născând în dezlegător, curiozitate, ambiție și atracție.

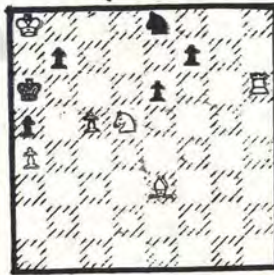
Toate acestea, numai prin condițiile ce se pun soluționării !

Să ilustrăm genul, prin câteva diagrame, dintre multiplele realizări la care au contribuit o pleiadă întreagă de maeștri ai compoziției.

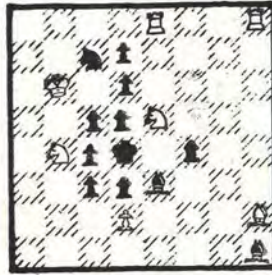
I. I. Șumov 1881 II. I. Șumov 1881 III. T. Brown ? IV. W. Wolf 1911

5♙ cond. (10+2)

4♙ cond. (6+6)

8♙ cond. (7+12)

3♙ cond. (15+8)

I. Mat cu Tf3 fără a muta pionii; jocul îl forțează pe negru să deblocheze Tf3: 1.Tb2 Rd1 2.Df1+ Ne1 3.Tb1+ Rd2 4.Dc4 N:f2 5.T:f2♙.

II. Matul să fie dat numai de calul alb. Soluția cere o transformare minoră, extrem de ascunsă: 1.Tf6 b5(6) 2.c:b6 e:d5 3.b7+ C:f6 4.b8C+.

III. Mat fără a lua nici un pion negru. Asistăm la întemnițarea R negru! 1.Cec6+ d:c6 2.d:e3+ f:e3 3.Th4+ Ne4 4.T4:e4+ d:e4 5.Ne5+ d:e5 6.Td8+ Cd5 7.T:d5+ c:d5 8.Cc6+.

IV. Mat dat de Ta5, fără a-l muta din loc! Reușim să eliberăm linia a 5-a, numai după puțină analiză retrogradă. Care a fost ultima mutare a negrului? Nu ...c7:d6, căci din poziția pionilor c7 și c5, reiese o priză cu c7:d6 (mutare ultimă) și altă priză a pionului c5 (mutare anterioară), deci în total două prize; însă sînt deja 15 piese albe și 15+2=17! Inseamnă că mutarea a fost ...c7-c5 și soluția: 1.b:c6 e.p. e4 2.Ce3 R:g5 3.R:d6+.

225. M. de Saxe
1892

14+ cond. (9+9)

226. K. Bayer
?

9+ cond. (8+10)

227. S. Segenreich
1925

10+ cond. (5+2)

228. ?
?

18+ cond. (4+1)

225. Mat pe h7, cu pionul g2 fără a lua nici un pion negru. O suită impresionantă de sacrificii, abat pionii negri: 1.Cd7+ Rg7 2.Tf8 Rg6 3.Ce6 f:e6 4.Df7+ Rg5 5.Ce5 f:e5 6.Ne4 f:e4 7.Ne3 f:e3 8.De7+ Rg6 9.Rh2 h3 10.g3 h4 11.g4 h5 12.g5 h6 13.Df6+ Rh7 14.g6+. Desigur, poziția este ilegală. În plus, mai există o soluție în 8+, în aceleași condiții, dar pe cîmpul h4, pe care o lăsăm dezlegătorilor noștri (3 puncte).

Odată familiarizați cu acest gen de probleme, propunem în cadrul concursului nostru permanent de dezlegări și următoarele trei probleme: 226. Mat cu pionul "d". Regele este adus în fața pionului!

227. Mat numai cu caii, iar în orice moment cel puțin un cal să se găsească pe coloana "e".

228. Mat cu pionul, fără a se transforma; are voie să mute și calul. O manevră instructivă în scară.

Vom acorda câte 5 puncte pentru dezlegarea celor trei probleme.

Desigur se poate considera că astăzi acest fel de condiții nu mai par tentante, dar altfel de condiții de ce ar fi mai de preferat?

Nu ne rămîne decît să admitem în continuare că pe paleta problemistice mai sînt destule culori pentru compoziție !

Ing. V. PETROVICI
București

VĂ PLAC STUDII DE ȘAH ?

La această întrebare, un mare maestru contemporan a răspuns: „Nu prea lungi și foarte originale!”. Iată un răspuns admirabil! El demonstrează înțelegere fină a esenței studiului de șah. Intr-adevăr, dificultatea excesivă în găsirea căii celei mai bune pentru obținerea victoriei sau a remizei nu este caracteristică pentru un studiu artistic, ba și mai mult, nu-l înfrumusețează.

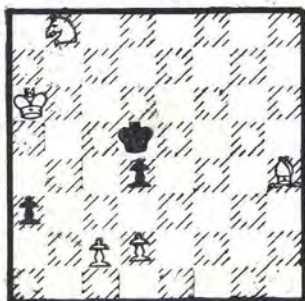
Dificultatea studiului nu este de ordin analitic, ci aparține concepției, ideii, deși analiza nu poate să urmărească o idee. Desigur, nu se poate aborda un studiu fără aprecierea critică a poziției, însă pentru a-l soluționa, dezlegătorul trebuie să sesizeze

în ce constă „poanta” lui. Ideea studiului trebuie oarecum ghicită, chiar presimțită, confuz ce-i drept, neconcret; altfel, fără o previziune oarecare, studiul va rămâne o carte închisă și nu-și va trăda enigma chiar unui analizator din cei mai fervenți.

Procesul și rezultatul unei analize subtile și complicate necesită adnotări scrise și sînt extrem de dificile pentru memorizare. În schimb, o combinație adevărată de studiu se întipărește în mințile fără să vrei. Ea nu poate fi uitată întrucît este bazată pe o idee vie și de efect, purificată de tot ce-i este străin.

L. I. Kubbel Studiul alăturat, fiind una din cele mai însemnate realizări ale renumitului compozitor, reprezintă o capodoperă pură a genului. Cine a cunoscut o dată soluția acestei bijuterii, nu o va uita niciodată. Claritatea ideii se condiționează reciproc cu dificultatea soluției ca limpezimea și adîncimea unui izvor cristalin.

Alb câștigă (5+3)

În acest studiu, lupta se duce pentru deschiderea diagonalei mari (punctul d4) pentru ca nebunul alb să poată lua sub control cîmpul a1, împiedicînd transformarea pionului negru.

Această luptă premergătoare se duce, însă, nu atît pentru atingerea acestui țel evident, ci a altuia, mai adînc, mai ascuns. Acțiunile, dirijate spre atingerea scopului evident, sînt necesare în varianta principală pentru regruparea forțelor, care să permită albului să facă, în momentul decisiv, un salt în lături de la planul fictiv și banal.

A reține pionul avansat al negrului nu este posibil, însă 1.Cc6! frînează înaintarea lui imediată (1....a2? 2.Cb4+) R:c6 (capturarea calului este necesară, altfel cade pionul d4; iar acum R negru nu mai apără acest pion și albul iarăși are posibilitatea să rețină înaintarea pionului avansat) 2.Nf6 Rd5 (evident nu se poate juca 2...Rc5 din cauza 3.Ne7+).

Pe ce poate conta acum albul? Cum se poate împiedica transformarea pionului în damă? În poziția rezultată nu se vede nici un fel de salvare pentru alb. Și totuși, albul nu este de acord nici cu remiză! El dorește să câștige în această poziție, aparent fără speranțe, și pentru aceasta face o mutare „liniștită”, de neînțeles: 3. d3!! (negrul nu poate aprecia, desigur, această mutare decît ca rezultatul unei „fîstîcirii”, și liniștit înaintază pionul) 3....a2. Urmează însă 4.c4+! (evident, că nu se poate lua „en-passant”, întrucît va urma 5.N:c3 și albul câștigă ușor; însă R negru are la dispoziție, ce-i drept, unicul, dar „sigurul” cîmp de pe care continuă să-și apere pionul d4) 4...Rc5 (acum, toate resursele defensive ale albului sînt epuizate în aparență: pionul negru amenință să se transforme în damă și încă cu un „șah”; însă „miracolul” conținut în acest studiu constă în faptul că inevitabilul, care părea iminent, nu se va înfăptui totuși!) 5.Rb7! și soarta adversarilor se schimbă brusc: la 5....a1D va urma 6.Ne7+ - mat în mijlocul tablei! (Negrul poate scăpa de mat refugiîndu-se la b4 sau d6, însă în acest caz se pierde pionul d4 și cu el - partida).

Așadar, în ce constă taina victoriei albului? Exploatînd legea R negru de punctul d4, albul a reușit să-și regrupeze forțele sale modeste pe care le-a triplat, rezolvînd prin aceleași mutări t r e i p r o b l e m e: a creat plasa de mat, l-a pus pe R negru în poziția de Zugzwang (în cazul renunțării la transformarea pionului liber) și, în fine, și-a asigurat deschiderea diagonalei mari în eventualitatea luării „en-passant” a pionului „c”. Acest a l t r e i l e a motiv, foarte rar în studii, nu numai că înfrumusețează opera admirabilă a lui Kubbel, dar constituie aci acel detaliu organic care dă farmec combinației și fără de care nu este posibilă realizarea ei cu o economie atît de pronunțată a forțelor.

(Comentarii după maestru al compoziției A.Gurvici)

CONCURS SINTETIC

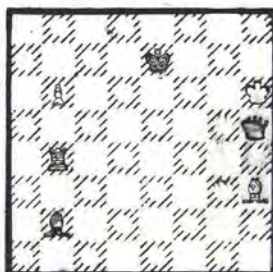
La a II-a serie din acest concurs (vezi Nr.7 al „B.P.”, pag.45) au fost propuse următoarele probleme:

V. Ing. W. Hoek
„Probleemblad”
1970

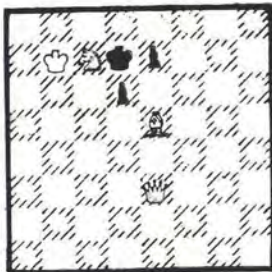
VI. Ing. V. Cuciuc
„Problemista”,
1972

VII. A. Pituk
„Praca”,
1948

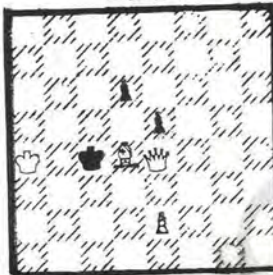
VIII. Em. Dobrescu
Pr. I la conc. din
Ciuvașia, 1955

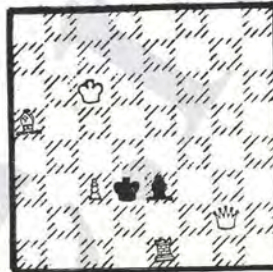
2+ (6+1)

2+ (4+3)

2+ (4+3)

2+ (5+2)

Constatăm cu plăcere că numărul participanților a crescut la 15. În schimb însă, regretăm faptul că problemistii M. Stan și ing. Ad. Deaky, n-au mai participat la seria a II-a, dar sperăm că vor reveni la seriile următoare.

Deși și această serie a fost compusă numai din miniaturi, s-a dovedit totuși a fi ceva mai dificilă decât cea precedentă. Față de reconstituirile prezentate, iată ce observații avem de făcut:

La pr. V: I. Murărașu și L. Redlinger, au realizat poziții corecte, dar cu câte 9 piese; Gh. Căliman, dual grav în var. 1...Rf6 2.Tf4+ și T b6+. La pr. VI: I. Murărașu, mat într-o mut.-1.Nf2+; V. Petrovici, dual grav în var. 1...d:c6 2.Dd6+ și Dd7+; C. Bidulescu, a realizat prob. cu 8 piese; C. Fluerașu, mat într-o mut.-1.Dd3+; Gh. Căliman, „dubla”-1.De6+; L. Redlinger, „dubla”-1.N:d6!; N. Drăgan, a prezentat o compoziție bună pe ideile liberă și nicidecum o reconstituire. La pr. VII: V. P., insolubilă în var. 1...Rd5!; C. A., o compoziție greoaie cu 10 p. care nu justifică variantele introduse în plus; C. B., „dubla”-1.Cf2+; L. R., 1.d4-d5+!; C. F., cu 8 piese; N. L., cu 9 piese; N. D.; aceeași observație ca și la pr. precedentă. La pr. VIII: V. P., insolubilă-1.... Rc4! 2.7+; C. F., 1.De6-e4+!; C. B., cu 9 piese; L. R., cu 10 piese.

În consecință, punctajul participanților se prezintă în felul următor:

Numele	Tot.	Problemele				Tot.Tot.		Numele	Tot.	Problemele				Tot.Tot.	
	pr.V	VI	VII	VIII		g-1			pr.V	VI	VII	VIII		g-1	
Gheran N.	42	10	10	10	10	40	82	Deaky A.	40	-	-	-	--	--	40
Ionescu V.	42	10	10	10	10	40	82	Stan M.	40	-	-	-	--	--	40
Popa P.	42	10	10	10	10	40	82	Lența N.	--	10	10	6	10	36	36
Albișoru	42	10	10	4	10	34	76	Căliman	--	4	0	10	10	24	24
Duță B.	30	10	12	10	10	42	72	Moldovan	--	10	--	--	10	20	20
Bidulescu	42	10	8	0	6	24	66	Flueraru	--	10	0	8	0	18	18
Drăgan N.	42	10	0	0	10	20	62	Murărașu	--	6	0	10	--	16	16
Petrovici	42	10	4	0	0	14	56	Redlinger	--	6	0	0	4	10	10
Fințescu	--	10	10	10	10	40	40								

În continuare, propunem seria a IV-a de reconstituirea problemelor, după următoarele soluții:

XIII. 1.Ce4! Amenință 2.Tb8+

1....T:b4 2.Cc3+

1....N:b4 2.Nc4+

1....C:b4 2.Cd6+

1....a:b4 2.Tb5+

XIV. 1.Dc6! Zugzwang

1....Rf5 2.D:e4+

1....Rg3 2.D:c7+

1....Re3 2.Dcl+

1....e3 2.Df3+

XV. 1.Db7! Amenință 2.Dh7+
1....Ce7 2.Df3+
1....Ce5 2.Dd5+
1....Cd4 2.Ccl+

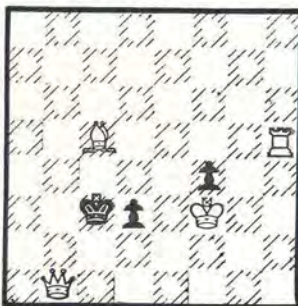
XVI. 1.Tel! Amenință 2.D:e4+
1....C ad-lib. 2.Nb7+
1....Cd6! 2.C:e7+
1....Cc5! 2.Cb4+

Reconstituiri, pe diagrame stampilate sau desenate, se vor trimite pînă la data de 30 septembrie 1973, pe adresa: Ing. Victor Cuciuc, Brăila-6, căsuța postală 6.

PROBLEME INEDITE

Concursul nostru anual pe 1973 va fi arbitrat de următorii juri: la secția de 2+ (ortodoxe) de compozitorul Pierre MONREAL - Franța, la secția 3+ și maimulte mutări de compozitorul Eugeniusz IWANOW - Polonia, iar la secția feerice (toate genurile) de compozitorul Nikolai CERNEAVSKI - U.R.S.S.

229.
V. S. VLADIMIROV Gheorghe CĂLIMAN
(U.R.S.S.) Sîngeorgiu-Pădure

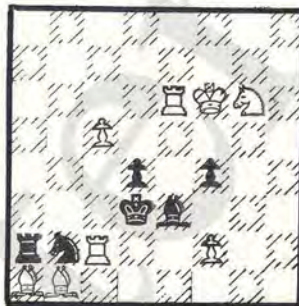
2+* (4+3)

230.
Ion GLODEANU
c. Cobadin

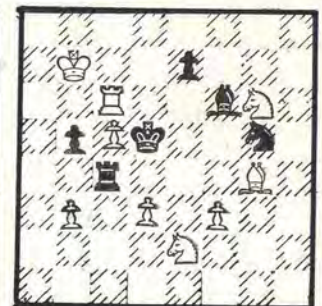
2+ (6+8)

231.
Vas. VERMEȘTER
Sighet

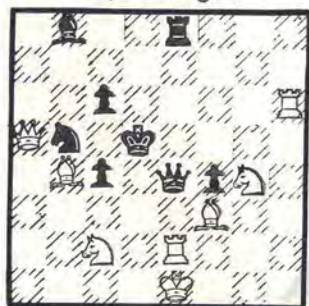
2+ (8+6)

232.
Roger LEPAGE
(Franța)

2+ (9+6)

233.
Mihail I. STAN
Roman

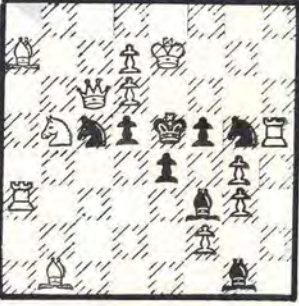
2+ (8+8)

234.
Stel. LAMBA
Constanța
Ded.V.Nestorescu

2+ (9+7)

235.
Ion MURARAȘU
c. Vorniceni

2+ (12+8)

236.
Constantin RAINA
Lugoș

2+ (11+9)

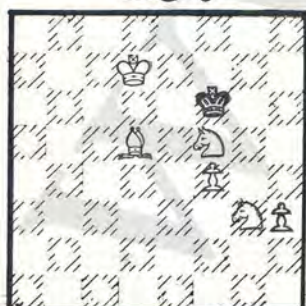
237.

238.

239.

240.

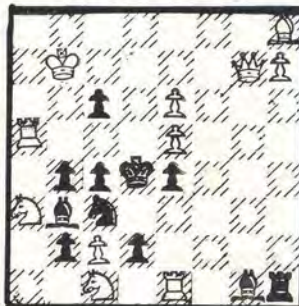
Vladimir A. BRON M. S. SATANOVSKI Vladimir PACHMAN
(U.R.S.S.) (U.R.S.S.) (Cehoslovacia)

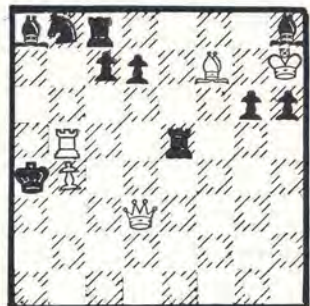
3+ (6+1)

3+ (7+6)

3+ (11+11)

4+ (5+10)

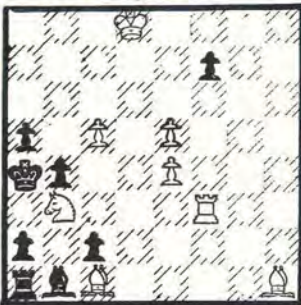

241. L. MAKARONEȚ
(U.R.S.S.)

4♣ (5+12)

242. P. DRAGOTĂ
Timișoara

4♣ (8+8)

243. Nic. LENȚA
Iasi

Invers 3♣ (6+5)

244. Vas. ORGICS
Sighet

Invers 4♣ (8+3)

245.
Anton SPERDEA
Hunedoara

Aj. 2♣ (3+3)

246.
Piotr KREPKO
(U.R.S.S.)

Aj. 2♣ (5+5)
(2.1.1.1)

247.
Gh. SZONDY
Lugoj

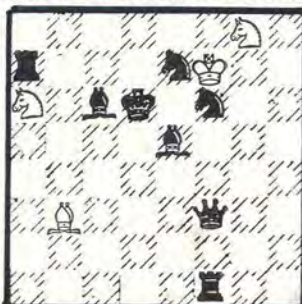
Aj. 2♣ (5+6)
Gemen: Ne8→f1

248.
Al. S. RODÉ(Dej)
Dedic. A. Ianovcic

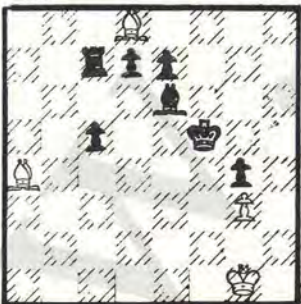
Aj. 2♣ (4+7)
Gemen: Cb5→e2.

249. R. FEDOROVIC
& E. SOROKIN/URSS
Ded. V. KURACENKOVA

Aj. 2♣ (4+8)
(2.1.1.1)

250.
Miloš MARYŠKO
(Cehoslovacia)

Aj. 3♣ (4+7)
(3.1.1.1)

251.
József BAJTAY
(Ungaria)

Invers 5♣ (3+7)
Maximal!

252.
I. GROSU (Bucur.)
Dedic. A. Ianovcic

Aj. serial 6♣/3+3
Gemen: Rb4→e7.

IN ATENȚIA CITITORILOR NOȘTRI, cari vor lua parte la arbitrajul concursului nostru anual de compoziție pe anul 1972.

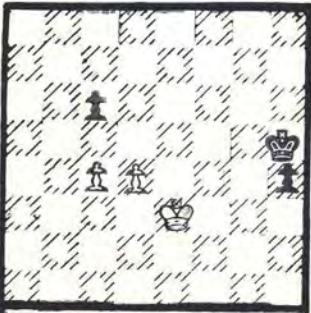
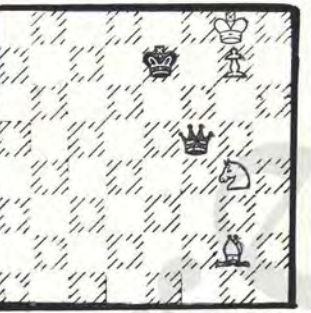
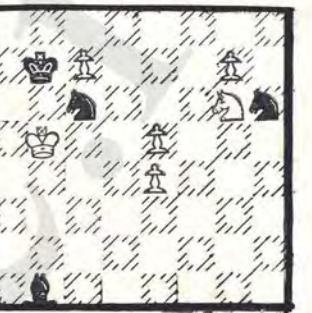
Problema 161 (Makaroneț) din nr. 6 al „B.P.” se corectează de autor prin așezarea Nh6 la c3, iar a pionului c3 la g3, adăugându-se totodată și un pion alb la h4.

Rugăm a întocmi listele de clasificare, separat pentru fiecare din cele patru secții, propunând câte cel mult zece compoziții, cu eventuale comentarii și motivări, și a le înainta pe adresa: ing. A.F. Ianovcic, str. Avram Iancu Nr. 24, SIBIU, până la data de 31 august 1973.

STUDII INEDITE

Concursul nostru anual de studii pe anul 1973 va fi arbitrat de compozitorul Alexander HILDEBRAND - Suedia.

19. Valeriu PETROVICI București	20. Vasile I. TACU Ploiești	21. Const. PETRESCU București	22. A. S. KAKOVIN & A. MOTOR (URSS)
Alb câștigă(3+3)	Alb câștigă(4+8)	Remiză (4+2)	Remiză (6+4)

DELA COMISIA CENTRALĂ de PROBLEME și STUDII

Prin DECIZIA BIROULUI FEDERAL, publicată în BULETINUL INTERN Nr.6/1972 al FEDERAȚIEI ROMÂNE DE ȘAH, se acordă CATEGORIA I-a la compoziția șahistă, până la iunie 1975, următorilor problemisti: 1) L. Bukovinszky - Sibiu, 2) Gh. Gogman - Brașov, 3) N.A.Drăgan - Dej, 4) S.Balcu - Timișoara, 5) E.Dobrescu - București, 6) P. Joia - București, 7) F. Nieszl - Timișoara, 8) C. Raina - Lugoj, 9) E. Rusenescu - București, 10) V. Tacu - Ploiești, 11) S. Than - București, 12) E. Ianoși - Arad, 13) G. Soreanu - București, 14) D. Soreanu - București, 15) L. Mozes - Oradea, 16) I. Grosu - București, 17) M. Manolescu - București, 18) S. Lambă - Constanța, 19) D. Ivana - București, 20) R. Voia - București.

Comisia Centrală de studii și probleme.

BIBLIOGRAFIE

"POESIAS DO XADREZ do Grande Mestre Emérito de Problemas prof. Valladao Monteiro" este titlul unei broșuri de format mic (10x16) cu 116 pagini, editată la Rio de Janeiro (Brazilia) în anul 1973. Această broșură reprezintă culegerea a 68 de compoziții (35 ortodoxe și 33 feerice) a cunoscutului compozitor brazilian, toate problemele fiind însoțite de soluții detaliate. Prefața la această antologie este scrisă de F. A. Sonnenfeld, președintele U.B.P.

In șah clocotește o viață autentică. Tragedia, dramă, patosul creator - totul își găsește o exprimare vie în mișcarea tăcută de pe tablă. Pieseile „mor” pentru ca să se nască o combinație fermecătoare.

Ideia imortalității este întruchipată aci ca un imn al rațiunii umane și al talentului !

Nana Alexandria,
campiona U.R.S.S.

DEZLEGĂRI de PROBLEME din Nr. 7

=====

169 (Cikanov). Joc aparent: 1....Te3(Ce3) 2.Dh4(Dd6)*. Sol.: 1.D e2! (am. 2.Cg2*) Te3 2.Dg4*, 1....Ce3 2.Dh2*. Var. sec.: 1.....Tg3 2.De5*, 1....C:e1 2.T:f5*. Maturile din j.ap.se schimbă în sol..3 p.

170 (Marandiuk). Joc ap.: 1....Nd4 2.De8*. Cursă: 1.Dc4? (am.2.T :d5*) Cd4(Nd4) 2.Dc7(D:d5)*, dar 1....b5! Sol.: 1.Db4! (am.2.T:f5*) Cd4 2.Dd6*, 1....Nd4 2.De7*. Var. sac.: 1....Ch4 2.T:d5*, 1....Nc5 2.Df4*.....1+2+2 puncte.

171 (Cuciuc; locul Cd7 este la b7; regretăm această greșeală de imprimare). 1.Td6! (am. 2.Dd5*) f5! 2.De8*, 1....Tf5 2.De2*. Variante secundare: 1....Td3 2.c:d3*, 1....N:d6(Da2) 2.C:d6(:c5)*..2 pcte.

172 (Mayer). 1.c3! (am. 2.Dd4*) Ne4! 2.Dc7*. Var. sec.: 1....Rd6 (f6) 2.Dd5(e6)*, 1....C:f5 2.Cg4*.....2 puncte.

173 (Marandiuk). Curse: I. 1.Dc3? (am. 2.Cd3*) Df5(d:c3) 2.Tc6(N e3)*, dar 1....Tg3! O cursă frumoasă (A.M.); II. 1.De3? (am.2.Cd3*) Df5(d:e3) 2.De7(N:e3)*, dar 1....Dh7! Sol.: 1.Dg6! (am. 2.Cd3*) Df5 2.Dc6*, 1....d3 2.Ce3*. Var. sec.: 1....Nf1 2.Ce4*. In cele trei fa- ze se schimbă maturile după apărarea 1....Df5 (B.D.)..2+2+2 puncte.

174 (Căliman). Joc ap.: 1....e5(R:e4) 2.De3(Tg4)*. Cursă: 1....N f3? (am. 2.Tg4*) f5(D:g5) 2.De3(D:g5)*, dar 1....e5! Sol.: 1.Nf5!cu am. 2.Tg4*, 1....e:f5 2.De3*, 1....D:g5 2.Tf2*! (mat schimbat), 1... e5 2.Df2*.....1+2+2 puncte.

175 (Lambă). Joc ap.: 1....c4 2.Da7*, 1....Cc4(f5) 2.T:d3(D:c5)*, 1....Na6(c4) 2.Cc6*. Sol.: 1.T:c5! (am. 2.Ne3*) R:c5 2.Da7*, 1....C c4(f5) 2.Td5(Ne5)*, 1....D:d2 2.Cb3*.....1+2 puncte.

176 (Cikanov). Curse: I. 1.Dd6? (am. 2.Ddl*) f:e3(Td8) 2.Dg3(D: :f4)*, dar 1....Na6!; II. 1.Db4? (am. 2.De4*) f:e3(Nf5) 2.Tgf1(D:f 4)*, dar 1....Nb7! Sol.: 1.Dh6! (am. 2.Dh3*) f:e3 2.D:e3*, 1....Cf5 2.D:f4*, 1....N:g4 2.Tgf1*.....2+2+2 puncte.

177 (Kuznetov). 1.d7! (am. 2.Cf7+ Re6 3.De7*) Ta:f6 2.T:b5! (am.3. D:d5*) Ne6 (2....Td6 3.Dc3*) 3.Cc6*; 1....Tf:f6 2.Tb4! (am. 3.T:e4*) Nf5 (2....Tf4 3.g:f4*) 3.Nf4*; 1....g:f6 2.N:e3! (am. 3.Nd4*) Cf3 3. Nf4*. Var. sec.: 1....Ne6 2.Dc7+ Td6 (2....Rd4 3.Tb4*) 3.Cc6*. Pro- blema această este bine lucrată și interesantă (A.M.).....3 puncte.

178 (Drăgan). 1.Chf7 (am. 2.Ce5 și 3.Cc6 sau Cf3*, la 2.... c3+ 3.T:d3*) b5+ 2.Cd6! (am. 3.Cf3*) e6! 3.Cb5*, 1....c3+ 2.Db5! (am.3. D,T:d3*) c4 3.D:b6*. Două variante cu contragahuri, urmate de auto- legarea figurilor albe prin mutări liniștite și de dezlegarea indi- rectă a acestora, permițând câte un mat cu figuri dezlegate; o con- cepție complexă și originală, cumuliind temele de la mesele a 3-a și a 4-a. Var. sec.: 1....Ch1 (am. 2....C:f2!) 2.Df5! (am. 3.De4*) b5+ (2....c3+ 3.D:d3*) 3.Ce6*. Cursă: 1.Da4? (am.2.T:d3+ R:d3 3.Ddl*)și la b5+ 2.R:b5 urmat de 3.D:c4*, dar 1....Cf1! 2.? O problemă fru- moasă, dar cu cheia evidentă (A.M.).....1+3 puncte.

179 (Ianovicic). 1.Ng5! (am. 2.d4+ R:e4 3.C:c3* sau Nc6* - dual, la 2....c:d4 3.D:d4*) Nc7 2.Nd7! și 3.T:e6*, 1....Nb6 2.Ca3! (am.3. Cc4*) Rd6 3.Nf4*, 1....Na5 2.C:a5 și 3.Cc4(6)*. Pentru înlăturarea dublei soluții - 1.T:c3 cu am. 2.T:c5+ și 3.Dal*, 1....c4 2.d4+, 1. ...Nb6(a5) 2.Ca3(C:a5) - se adaugă un pion alb la b2....3+3 puncte.

180 (Kuznetov & Marandiuk). 1.Rg4! (am.2.Rf4 sau 2.Ngl și 3.N:e3 mat) Tac5 2.Cc3! (am. 3.Ne5*) Cd7 3.Cb5*, 1....Tcc5 2.Cb4! (am.3. N f5*) Cd7 3.Cc6* (2....T:d5 3.T:c4*). Var. sec.: 1....T:d5 2.Tf4+ și la 2....Re5 3.Te4*, 1....f:e6 2.Ne5+ R:d5 3.Cb4*. Nu merge 1.Rh4(6) din cauza 1....T:d5 2.Tf4+ Re5 3.Te4*? Rf5!.....3 puncte.

181 (Kuznetov & Kuzovkov). 1.De7 (am. 2.Da7+ Tb6 3.D:b6*) Tc:d6 2.Tb:d4! (am. 3.Tc3*) Ce5 3.T:d5*, 1....Th:d6 2.C:d4! (am. 3.Tc3*)C e5 3.Ce6*, 1....Tb6 2.Dc7+ etc. Pentru înlăturarea dublei soluții 1. R:a1 (cu amenințarea imparabilă 2.Cb3*) pionul h3 se așează la g3. ....2+3 puncte.

182 (Cuciuc). 1.Tf1! (cu am. triplă: 2.T:c5, 2.C:c5 și 2.T:f2+) Ta2 2.T:c5! (am. 3.Df5*) Ce3 3.T:c6*; 1....d2 2 C:c5! (am. 3.Ce8*)T e3 (2....T:f8 3.g:f8D*) 3.Cd7*, 1....Cb3(T:g7) 2.T:f2+ Cf4 3.T:f4*.

Tema „Rice” din primele două variante este combinată în mod armonios cu tema „Fleck”. O problemă foarte bună! (A.M.).....3 puncte.

183 (Kuznetsov & Morozov). 1.Ne6! (am. 2.d6+ D:e6 3.D:d3*) Cf6 2.Cb:d3! (am. 3.Dc2*) Ce4 3.Cb2*, 1....Cg5 2.Cc:d3! (am. 3.Dc2,1*) Ce4 3.Cb2*, 1....Tf6 2.T:d3! (am. 3.Dc2*) Dg2 3.T:d4*. Trei autolegări albe, urmate de două dezlegări indirecte și una directă. Var. sec.: 1....Df5 2.Cc(T):d3 și 3.Dc2*.....3 puncte.

184 (Ianovcic). 1.Te6! (am. 2.Te5+ Rd4 3.Td5*) d:e6 2.C:g7 (Zugzwang) e5(Rd4) 3.Ce6*, 1....Rd4 (g7 ad-libitum++) 2.Te5(+) etc..3 p.

185 (Bidulescu). Curse: 1.Cf7? (am. 2.Td8*) Cb7 2.Na4*, 1....Cd7 2.T:e6*, dar 1....Td2!; 1.C:e6? Cd7!; 1.Cc6? Cb7! Sol.: 1.Cb7! (am. 2.Td8*) Td2 2.Nh5*, 1....Cd7(b7) 2.Te6(Na4)*. Tema „Combinatii albe” în cele trei curse. Un „Meredith” reusit.....2+2+2 puncte.

186 (Marandiuk & Kuznetsov). Cursă: 1.Dc4? (Zugzwang) Rg6 2.C:f6* (A), 1....Rg4 2.C:g5*(B), dar 1....g4! Sol.: 1.Dc6! (Zugzwang) Rg6 2.C:g5*(B), 1....Rg4 2.C:f6*(A). Alternanța maturilor sub forma de alegerea jocului. Var. sec.: 1....g4(f:e5, R:e5) 2.D:f6(De6, Dd5)*.4p.

187 (Racz). Cursă: 1.c4? (am. 2.N ad-lib.) T(N):c4 2.Ne4(d3)* - tema „Novotny I”, dar 1....Cd2! Sol.: 1.Da2! (am. 2.Ch7*) Tc4(Nc4) 2.Ne4(Nd3)* - tema „Grimshaw”. Var. sec.: 1....Ce6 2.D:e6*, 1....Tb7 2.Nd3*.....2+2 puncte.

188 (Hermanson). Joc ap.: 1....Dal 2.Dc4*, 1....Cd7 2.Dc6*. Curse: I. 1.C:g4? (am. 2.Te5*) T:b4 2.C:e3*, 1....N:f4 2.C:f6*, 1....Dal 2.N:b3*, 1....Cd7 2.Ne4*, dar 1....D:e2! 2.?*; II. 1.Cd3? T:b4 2.C:b4*, 1....N:f4 2.Cd:f4*, dar 1....Cd7! 2.?*; III. 1.Cc4? N:f4! 2.?*. Sol.: 1.Cf3! (am. 2.Te5*) T:b4 2.Cc3*, 1....Nf4 2.C:f4*, 1....Dal 2.N:b3*, 1....Cd7 2.Ne4*. In cele cinci faze (joc ap., trei curse și sol.) apar 10 maturi diferite! O realizare remarcabilă a compozitorului suedez.....1+2+2+2+2 puncte.

189 (Stan). Incercare: 1.De3? (am. 2.D:d4*) d(N):e3 2.c4(Cc3)*, c5(Cf5) 2.Td6(Ne6)*, dar 1....a:b5! 2.?*. Sol.: 1.Df8! (am. 2.Dc5*) N:b4 2.T:d4*, 1....c:b6 2.Dd6*, 1....e3 2.Df3*, 1....De7 2.C:c7*, 1....Ce7 2.Cf6*. In două faze avem nu mai puțin de 11 maturi diferite. O problemă bună!.....2+2 puncte.

190 (Cuciuc & Zucker). 1.De8! N:h3 2.De4+ (amenințare) Rf2 3.De2 mat, 1....T(N)e7 („Grimshaw”) 2.Df8(7)+ Tf7(Nf6) 3.D:f7(6)*, 1....Rf4 2.De5+ Rf3 3.Df6*. După cheie amenință și 2.De2+ Rf4 3.Dg4*-dual, care se poate elimina adăugînd un pion negru la h5.....3 puncte.

191 (Orgics). 1.Cg6! (Zugzwang) Rd3 2.Cf4+ Rc4 (2...Re4 3.Nc2*) 3.Ca3* (mat model), 1....Rd5 2.Cf4+ R:c6(c4,e4) 3.Na4(Ca3, Nc2)*, 1....Rf5 2.N:f3! Rg5 3.e4*.....3 puncte

192 (Pachman). 1.Na4! (am. 2.Cc6 și 3.Da7*, iar la 2....N:b6 3.Dc8* - mat model), 1....Te4 2.Cc4! T:c4 (2....N:a7 3.Dc8*) 3.Nb5* - mat model, 1....N:b6 2.Nb5+ Ra5 3.Dc3* - al treilea mat model. O lucrare tipică pentru școala cehă nouă - cu maturi model și fără pionii albi.....3 puncte.

193 (Feoktistov). 1.Nf7! (am. 2.Na1! și d3*, la 2....Nf1 3.D:fl*, iar la 2....N:b4 3.D:b4*) Ne5 2.Da1! și 3.d3* (2....N:c3 3.D:c3*), 1.T:g7 2.Ra1! și 3.Da2*, 1....Nf4 2.Rb2! și 3.Da2*, 1....Th1 2.g8D și 3.N:f5*. O problemă reușită cu mutările liniștite, fin motivate, în toate variantele.....3 puncte.

194 (Lenta). 1.Nf6+ Rc8 2.Ne6+ R:b7 3.Ne5 R:a6*.....3 puncte.

195 (Rodé). A. 1.clN Cc3 2.Nf4 Ce4*; B. 1.h1C Cc3 2.Cf2 Ce2*, dar merge, spre regret, și 1.Tg1 Cd2 2.Rg2 Df3*; C. 1.Tf4 Cd2 2.Th4 Df3 mat; D. 1.Rg2 Cc3 2.Rf1 Dh1*; E. 1.Rf2 Cc3 2.Rel De2*.2+4+2+2+2 pct.

196 (Makaroneț). I. 1.Nc6 Rel! 2.Nb5 c3*; II. 1.Ne7 Rf1 2.Nb4 c4 mat.....2+2 puncte.

197 (Drăgan). I. 1.Cg7 e8C 2.Tg6 Cd6 3.Ch7 Cf7*; II. 1.Cf6 e8C 2.Cfh7 Cg7 3.Tg6 Cf5*.....3+3 puncte.

198 (Lambă). I. 1.Nc5 Cf8 2.d6 Cg6 3.Ne6 Ce7*; II. 1.Cf6+ Rc5 2.Re4 d5+ 3.R:e5 Nd6*.....3+3 puncte.

199 Sorokin). Intenția: 1.Nf5 g3(Ng1,Cf4+) 2.Re5 Rc4(g4) 3.Ne6 g4 (Nh2,Cd5)+, dar mai are și alte soluții: 1.Rf5(N:h5) Nf4 2.N:h5(Rf5) g3 3.Rg4 C:e3+, sau 1....Cf6 2.Rg5 Nf4+ 3.Rh4 g3+, sau 1....Ne5(c7) 2.Rg5 Nf6(d8)+ 3.R:h5 Cf4+, sau în fine și 1.Rd7 Nc7 2.Rc8 Rc6 urmat de 3....Cb6(e7)+. . . . . 3+3+3+3 puncte.
200 (Szondy). Intenția: 1-2.Rc1 3-4.d:d2 5.d1N 6-7.Nb1 Nb2+, dar mai merge, spre regret, și 1-2.d:c2(Rb1) 3-4.Rb1(d:c2 5.c1N 6.N:d2 7.Nc1 Ne4+. . . . . 5+5 puncte.

DEZLEGĂRI DE STUDII DIN Nr. 7

=====

7 (Final unei partide). Mutarea firească 1.c4 nu duce, după 1.... Rg5!, decît la remiză: 2.Re4 Rf6 3.Rd5 Re7 4.Rc6 g5! =. Cîștigul se obține prin 1.Re4! g5 (1....Rg5 2.Re5!) 2.c4 g4 3.c5 g3 4.Rf3 (obligînd pe R negru să se așeze pe diagonală c8-h3) Rf3 5.c6 g2 6.c7 g1D 7.c8D+ și cîștigă.

8 (Duras). 1.Rc5! Rg6 2.b4 Rf7 3.b5 Re7 4.Rc6! (pentru a-l obliga pe R negru să se plaseze pe orizontală a 8-a; dacă 4....g5 5.b6! Rd8 6.b7 și pionul se transformă) Rd8 5.Rb7 g5 6.b6 g4 7.Ra8 g3 8.b7 g2 9.b8D+ și cîștigă; la încercarea negrului de a-si transforma pionul, jocul se va desfășura astfel: 1....g5 2.b4 g4 3.Rd4 (R intră în careul pionului advers) Rg5 4.b5 g3 5.Re3 Rg4 6.b6 Rh3 7.b7 g2 8.Rf2 și cîștigă.

9 (Grigoriev). 1.Rc3! Ra3 2.Rc4 (albul caută să-l îndepărteze pe R advers de cîmpul de transformare a pionului) Ra4 3.g4 b5+ 4.Rd3!! (pentru a se feri de „șahul” cu pionul ce va înainta) Ra3 (pentru a susține pionul în înaintare) 5.g5 b4 6.g6 b3 7.g7 b2 8.Rc2! Ra2 9.g8 D+ și cîștigă.

10 (Behting). 1.Rf3!! (1.Re4? c5! 2.Rd3 Re8, dacă 2.Rf4 d3!) c6! (1....d3? 2.Re3; 1....Re8? 2.Re4! c5 3.Rd5 Rf7 4.Rd6 d3 5.Rd7, iar la 4....Re8 5.Re6 și cîștigă; 1....e5? 2.Re4 Re8 3.Rd5 etc.) 2.Rf4! c5 (2....Re8? 3.Re5) 3.Re4 Re8 4.Rd5! Rd7! (4....Rf7 5.Rd6 etc.) 5.Rc4 Re8 6.R:c5! d3 7.Rd6 d2 8.Re6 urmat de mat.

11 (Bron). Cursă: 1.R:c7? c:b5! (1....a:b5? 2.h4 b4 3.h5 b3 4. h6 b2 5.h7 b1D 6.h8D+ Ra7 7.Dd6+ Ra6 8.Da4+) 2.h4 b4 3.h5 b3 4.h6 b2 5. h7 b1D 6.h8D+ Ra7 7.Dd4+ Ra8=. Sol.: 1.b:c6! Rb8! (1....a5? 2.R:c7! /2.h4? a4 3.h5 a3 4.h6 a2 si negrul cîștigă/ a4 3.Rd7 a3 4.c7 a2 5.c8D+ și cîștigă) 2.h4 a5 3.h5 a4 4.h6 a3 5.h7 a2 6.h8N! (6.h8D? a1D! 7.D:a1 pat) și cîștigă.

12 (Glodeanu & Moldovan). 1.Td8+ R:e7 (1....Re6 2.T:e5+ R:e5 3. T d1 Rf4 /3....Nh5 4.Tn1 Nf3+ 5.R:b6 N:h1 6.e8D+/ 4.R:b6 Rg3 5.Rc7 Rg2 6.Rd8 Nh5 7.Td2+ Rg1 8.T:h2 R:h2 9.e8D N:e8 10.R:e8 si pionul b4 se transformă) 2.T:e8+ Rf7 3.Th4 (dar merge și 3.T8:e5 sau chiar si 3.T 4:e5 h1D 4.R:b6, după care dama neagră nu va putea să împiedice transformarea pionului) R:e8 (sau T:e8) 4.T:h2 Te6 5.b5 Rd7 6.Tc2 urmat de 7.Tc6 și cîștigă. În cartea „Teoria finalurilor de turnuri” de Levenfiș și Smislov (Moscova 1959) se afirmă că, „în poziții asemănătoare, cu pionul alb pe coloanele „b” si „g”, negrul nu are apărări”. Un studiu care n-a fost elaborat cu destulă grijă, admițînd continuări multiple descoperite de cititorii nostri.

13 (Duță). 1.Cd6! a3 2.Cc7!! a2 (2....b4 3.Ca6+ si 4.C:b4=) 3. C c:b5! a1D 4.Rg6! (dacă 4.Rg8? Df6! 5.Rh7 Dg5 6.Rh8 Dg6 si albul fiind în Zugzwang, trebuie să mute un cal, după care negrul cîștigă) D e5 (sau 4...Df1 5.Rg7 Df4 6.Rg6 De5 etc.) 5.Rf7! Ra8 (tempo) 6.Rg6 ! (și nu 6.Rf8? Df6+ 7.Re8 De6+ 8.Rf8 /8.Rd8? Rb8!/ Dd7! 9.Rg8 De7 10. Rh8 Dg5 și cîștigă) și albul obține remiză. Este interesant că remiza se poate obține și prin 6.Cc7+ Ra7 7.Ccb5+ Ra6 8.Cc7+ Ra7 (8....R a5 sau Rb6 9.Cc4+=) 9.Ccb5+ cu remiză.

Dacă 1....b4 2.Cc4!! (la alte mutări negrul cîștigă: 2.Cb6? a3! 3. Cd7+ Rc7, sau 2.Ce4? b3!, sau 2.Cb5? R:a8 3.Rg6 Rb7 4.Rf5 Rc6 etc.) a3 3.Ca5 (merge și 3.Cd2 - mutare analoagă) a2 4.Cb3 Rb7! 5.Rg6 Rc6 6.Rf5 Rb5 (6....Rd5? 7.Cb6+) și în continuare albul dispune de două

continuări care duc la remiză: 7.Ca1! Ra(c)4 8.Cb6+ Ra(c)3 9.Cc(a)4+ cu remiză, sau 7.Cb6! R:b6 8.Re4 Rb5 9.Rd3 Ra4 10.Rc2 Ra3 11.Ca1 =.

Nu merge 1.Ccb6?, din cauza continuării 1....a3 2.Cd7+ R:a8! 3. C c5 a2 4.Cb3 Rb7 5.Rg6 Rc6 6.Rf5 Rd5 și negrul câștigă. Un studiu analitic care, cu toate dualurile existente, demonstrează un duel interesant și instructiv între doi cai și damă. În orice caz, este o lucrare valoroasă.

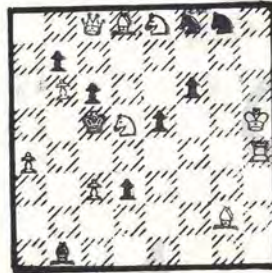
14 (Glodeanu). 1.b7 (1.Cc7? Nh2!) Nh2 2.f4! (2.b8D+? N:b8 3.Cc7 N :c7 4.f4 Nd6 și negrul câștigă) N:f4 3.b8D+! N:b8 4.Cc7 Na7 (4...Ra3 5.Cb5+ =) 5.Cb5 (5.Ce6? Ne3 6.Cc5+ Ra3 și negrul câștigă) Ne3 6.Cc3! Nd4 pat!

CONCURSURI ANUNȚATE

Revista bimestrială „DIAGRAMMES”, apărută recent în Franța și dedicată exclusiv compoziției șahiste, a deschis primul său Conc. internațional de compoziție pe tema „Salazar” cu mat în 2 mutări.

O baterie albă la 2+. În problema cu 2+, cu soluția în cel puțin două faze (cursă și soluție) se schimbă natura matului după două mutări ale negrului (x și y), comune ambelor faze: matul direct dintr-o fază devine indirect în cealaltă fază și vice-versa, cu condiția ca tabloul de mat să rămână identic, conf. schemei următoare: Cursă: 1...x 2.mat direct, iar la 1...y 2.mat indirect; Soluție: 1...x 2.mat indirect, iar la 1...y 2.mat direct. Exemple:

I. Francisco SALAZAR II.
Pr. II „Schwalbe” „Diagrammes”
1968 1973

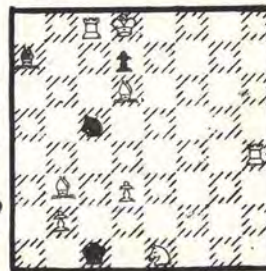
2+ (10+3) 2+ (10+9)

I. 1.Ce5? (Zugzw.) N:e6 2.Cf3+(A), 1...N:d3 2.Dg2+(B), dar 1...Ne4!! Sol.: 1.Dg2! (am. 2.Da2+) N:e6 2.Dg5+(A), 1...N:d3 2.Ce5+(B).

II. 1.Nc7? (am. 2.Nd6+) c:d5 2.Nd8+(A), dar 1...e4!!; 1.Ce3? (am. 2.Tc4+) e4 2.Df5+, dar 1...Na2!! Sol.: 1.Df5! (am. 2.Df2+) c:d5 2.Dc8+, 1...e4 2.Ce3+.

Probleme într-un număr nelimitat, se vor trimite până la 30 oct. 1973, pe adresa: Mr. J.-C. Dumont, 60 av. J.-Jaurés, 93320-Pavillons-sous-Bois, Fr. Judele conc. - Fr. Salazar (Spania).

Revista „PROBLEEMBLAD” deschide al 131-lea concurs pe tema „Corecția neagră” în probleme ajutoare 2+, propusă de ing. Toma GARAI: Se cere a se construi un mat ajutor, în care, după prima mutare a pieselor neagră și albă, apare o amenințare de mat (virtual) la mutarea a 2-a. Negrul nu dispune însă de nici o mutare indiferentă, de tempo, care ar permite acest mat virtual și este nevoit să efectueze o „mutare de corecție”, după care matul virtual e anihilat, dar devine posibil un alt mat - real. În completare, se cere introducerea unui moment suplimentar, ca spre ex.: joc aparent, încercarea tematică, gemen sau diverse tipuri - Neumann, Onițiu etc. Figuri feerice nu sînt admise. Probleme se vor trimite pe diagrame, până la 1 sept. 1973, pe adresa: Mr. K. Smulders, B-2510, Mortsel, Dieseghemlei 122 (Belgia). Jude: T. Garai (S.U.A.).

Ajut. 2* (8+4) Ajut. 2* (8+9)

Soluții: I. 1.Rd2 Te4 cu am. 2....Nf4+(A); dacă 2.C părăsește câmpul c5, apare posibilitatea unui mat nou 2...Nb4+(B), însă în momentul „aterizării” calului, maturile A și B sînt anihilate. Continuarea eficientă este 2.C:d3! la care urmează un mat nou: 2...Cf3+(C).

II. Joc ap.: 1...Nd7 2.Cc2 Nb5+(A). Sol.: 1.Rc4 Nc2 2.C ad-lib.? Tc8+??(B), dar 2.Cb3! Nd3+(C).